

KELET-AFRIKA TÖRTÉNELMÉVEL ÉS A KAPCSOLÓDÓ TUDOMÁNYTERÜLETEKKEL FOGLALKOZÓ MAGYAR ÍRÁSOK VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIÁJA

(Összeállította Páricsy Pál)

I. Általános művek

- Ágh Attila: *Labyrinth in the Mode of Production Controversy*. Budapest, 1980. MTA Világgazdasági Kutató Intézet, 78 p. (Studies on Developing Countries, 105)
- Balogh András: *A gyarmatosítás és a nemzeti felszabadító mozgalom története Ázsiában és Afrikában, 1914–1939*, Budapest, 1974. Tankönyvkiadó, 191 p.
- Bognár József: *A gazdasági növekedés irányítása a fejlődő világban*. Budapest, 1967. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 660 p.
- Bokorné Szegő Hanna: *Az új államok és a nemzetközi jog*. Budapest, 1971. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 262 p.
- Fejlődő országok lexikona*. Főszerkesztő Kende István. Budapest, 1973. Akadémiai Kiadó, 1327 p.
- Kende István: *Helyi háborúk Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában, 1945–1969*. Budapest, 1972. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 103 p. (Tanulmányok a fejlődő országokról, 60.)
- Kende István – Szentés Tamás: *Fejlődő országok nem kapitalista útja*. Budapest, 1966. Kossuth Könyvkiadó, 295 p.
- Mándi Péter: *Oktatás és gazdasági növekedés a fejlődő országokban*. Budapest, 1975. Akadémiai Kiadó, 187 p.
- Salgó László: *A gyarmatosítás története Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában, 1789–1918*. Budapest, 1965. Tankönyvkiadó, 189 p.
- Salgó László: *Gyarmatpolitika Napoleontól de Gaulle-ig*. Budapest, 1977. Kossuth Könyvkiadó.
- Varga Csaba: *Modernization of Law and Its Codification Trends in the Afro-Asian Legal Development*. Budapest, 1976. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 45 p. (Studies on Developing Countries, 88)

II. Történelmi, gazdasági, politikai tanulmányok

- Afrika és a szocialista országok gazdasági kapcsolatai*. (A szocialista országok Afrika-kutatóinak V. nemzetközi konferenciájára – Bpest, 1976. nov. – készített magyar tanulmányok) Budapest, 1977. MTA Világgazdasági Kutató Intézet, 157 p. (Tanulmányok a fejlődő országokról, 93.)
- Ágh Attila: Afrikai termelési mód? = *Valóság*, 12 (1969), 10. sz. pp. 18–29.
- Árkus István: *Rhodésia – Zimbabwe*. Budapest, 1980. Kossuth, 240 p.
- Balogh András: A szocialista orientációjú afrikai fejlődés néhány kérdése. In: *Merretart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza). Budapest, 1980. TIT, pp. 123–131.

- Borsányi Károly: Fekete-Afrika helye az emberiség történetében. In: *Merre tart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza) Budapest, 1980. TIT, pp. 7–17.
- Bruhács János: *Az ENSZ kísérlete Namibia (Délnyugat-Afrika) nemzetközi státuszának rendezésére*. Pécs, 1970. Pécsi Szikra ny. 29 p. (Studia Iuridica Auctoritate Universitatis Pécs Publicata 74)
- Ecsedy, Csaba: Some Questions of the Political Evolution of Traditional State in Africa South of the Sahara. = *Néprajzi Értesítő*, 54 (1972) pp. 189–216.
- Ecsedy Csaba: A közösségi földtulajdon szerepe a fekete-afrikai uralkodó csoportok kialakulásában. = *Magyar Filozófiai Szemle*, 19 (1975), 3–4. sz. pp. 446–454.
- Ecsedy Csaba: Földtulajdon és államszervezet Fekete-Afrikában. In: Tókei Ferenc (szerk.): *Óstársadalom és ázsiai termelési mód*. Budapest, 1976. Magvető, pp. 233–342.
- Ecsedy Csaba: Hagyományosság és törzsiség a mai Fekete-Afrikában. In: *Merre tart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza) Budapest, 1980. TIT, pp. 18–38.
- Gál Tamás: *Afrika! Afrika!* Budapest, 1978. Ságvári Könyvszerkesztőség, ILV, 124 p.
- Gál Tamás: A szocialista országok Afrika-politikája. A Dél-afrikai Köztársaság. In: *Merre tart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza) Budapest, 1980. TIT, pp. 132–136.
- Gyenge Zoltán: *Ethiopia on the Road of Non-Capitalist Development*. Budapest, 1976. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 48 p. (Studies on Developing Countries 90.)
- Gyenge Zoltán: Trópusi Afrika fejlődési típusai, In: *Merre tart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza) Budapest, 1980. TIT, pp. 39–52.
- Hauer Ferenc: *Menyhárt László megfigyelései Afrika belsejében, 1890. május 22.–1897. november 16.* Kalocsa, 1913. Jurcsó ny. 90 p. 1 t. (KlNy. Jézus-társasági Kalocsai Érseki Kath. Főgimnázium 1912–1913. Értesítője)
- Horváth Jenő: *Modern Afrika (1415–1920)* Budapest, 1929. Külügyi Társaság, 112 p.
- Hovanyec László: A szocialista eszmék térnyerése Afrikában és az arab világban. In: *Merre tartanak a fejlődő országok?* Budapest – Debrecen, 1969. Országos Béketanács, pp. 29–38.
- Kálmán Géza: *Miaka ile – béke és harc a feketékkel. Egy német gyarmatról és védelmi harcáról*. Budapest, 1923, Pátria, 311 p.
- Kalmár György: *Ghana útjai*. Budapest, 1976. Kossuth, 370 p.
- Katona, Emil: *Socialism versus Capitalism. Some Aspects of the Necessity of Ideological Choice in Black Africa*. Budapest, 1979. MTA Világgazdasági Kutató Intézet, 44 p. (Studies on Developing Countries, 101.)
- Kemenes Egon: *Tudomány és gazdasági fejlődés Afrikában*. Budapest, 1968. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 14 p. (Tanulmányok a fejlődő országokról, 22.)
- Kende István: A fekete-afrikai munkásmozgalmakról. In: *A kommunista világmozgalom fejlődése*. Budapest, 1967. Kossuth, pp. 317–327.
- Kende István: *A francia gyarmatbirodalom felbomlása Nyugat-Afrikában*. Budapest, 1964. Kossuth, 286 p.
- Kende István: Afrika gyarmati területeinek harca. In: *A fejlődő országok társadalmi kérdéseiről*. Budapest, 1972. MSZMP, pp. 35–45.

- Kende István: A mai Afrika. Politikai helyzetkép. In: *Merre tart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza) Budapest, 1980. TIT, pp. 70–95.
- Kis Aladár: La guerre italo-éthiopienne (1935–1936) = *Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis, Sectio Historica, 11* (1970, pp. 183–205.)
- Krizsán László: *Aspects of an Analysis of the Labour Structure of the Nigerian Working Class*. Budapest, 1970. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 21 p. (Studies on Developing Countries, 37.)
- Krizsán László: „Homo Regius” Afrikában. *Emlékezés David Livingstone halálának 100. évfordulójára*. Budapest, 1975. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 42 p. (Tanulmányok a fejlődő országokról, 78.)
- Krizsán László (szerk.): *Sources and Historiography on African National-Liberation Movements*. Budapest, 1978. MTA Világgazdasági Kutató Központ, 141 p. (Studies on Developing Countries, 96.)
- Makai György: *Portugál-Afrika, a rabszolgák földje*. Budapest, 1961. Kossuth Könyvkiadó, 152 p.
- Mándi Péter: *Afrika oktatásfejlesztésének koncepciója és annak problémái*. Budapest, 1966. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 16 p. (Tanulmányok a fejlődő országokról, 3.)
- Marton Imre: Guinea és a fejlődés nem-kapitalista útja. = *Pártélet*, 12 (1967) 12. sz. pp. 81–89.
- Marton Imre: *Eszmék és téveszmék a harmadik világban. Léopold Sédar Senghor, Aimé Césaire és Frantz Fanon filozófiai-társadalmi koncepcióinak kritikai elemzése*. Budapest, 1969. Kossuth, 255 p.
- Marton Imre: *La pensée politique du Président Ahmed Sékou Touré*. Conakry, 1975. Revue du Parti. État de Guinée, 176 p.
- Marton Imre: *Contribution to a Critique of an Interpretation of Specific Third World Traits*. Budapest, 1978. MTA Világgazdasági Kutató Intézet, 118 p. (Studies on Developing Countries, 97.)
- Mayer László: Az „afrikai szocializmus” tanzániai változatának néhány kérdése. = *Politikai Gazdaságtan*, (1971), pp. 31–47.
- Ormos Mária: *Háború Etiópia földjén*. Budapest, 1970. Kossuth, 190 p.
- Polányi Károly: *Dahomey és a rabszolgakereskedelem. Egy archaikus gazdaság elemzése*. Budapest, 1972. Közgazdasági és Jogi Kiadó, 265 p.
- Patkó Imre: A forradalmi mozgalmak néhány tapasztalata Afrikában. = *Társadalmi Szemle*, 26 (1971), pp. 62–75.
- Réti Ervin: *Afrikai frontvonalak*. Budapest, 1979. Zrínyi, 137 p.
- Slagó László: Franciaország Afrika-politikája. In: *Merre tart Fekete-Afrika?* (Szerk. Borgos Györgyné – Kovács Géza) Budapest, 1980. TIT, pp. 96–122.
- Schlauch Lőrinc: *A rabszolgakereskedés Afrikában*. Budapest, 1889. Franklin ny. 47 p.
- Sik Endre: *A nagy Mirambo árnyékában*. Budapest, 1962. Móra, 207 p.
- Sik Endre: *Fekete-Afrika története*. 1–4. kötet. Budapest, 1964–1973. Akadémiai Kiadó, 406, 351, 417, 437 p.
- Suleymán ibn Inger Abdullah: *Magyarország gyarmata Szomáli-földön. Hivatalos és eredeti levelezések*. Budapest, 1904. Pesti Lloyd Társulat ny. 98 p.
- Szentes Tamás: *Fekete-Afrika gazdasága*. Budapest, 1967. Afro-ázsiai Kutató Központ, 61 p. (Tanulmányok a fejlődő országokról, 12.)

- Szentes Tamás: *Elmaradottság és fejlesztés. Az elmaradottság leküzdésének kérdései Afrikában.* Budapest, 1972. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 486 p.
- Szentes Tamás: *Kelet-Afrika a szabadság útján. Kenya, Tanganyika, Uganda, Zanzibár.* Budapest, 1963. Kossuth, 259 p.
- Szentes Tamás: *The Structure of Society and Its Changes in African Countries.* Budapest, 1975. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 56 p. (Studies on Developing Countries, 76.)
- Szentes Tamás: Tropikus Afrika. In: *Korunk világgazdasága III. A fejlődő országok* (Szerk. Nyilas József) Budapest, 1974. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 307–395. p.
- Szilágyi Zoltán: A gyarmati probléma a Népszövetség fórumain. = *Történelmi Szemle*, 12 (1969), 1–2. sz. 131–140. p.
- Verő Ubul: Az afrikai országok gazdasági csoportosulásainak főbb sajátosságai. = *Gazdaság*, 3 (1969), 1. sz. pp. 114–129.

III. Földrajz, utazók, útleírások

- Balázs Dénes: *A Zambézitől délre.* Budapest, 1979. Gondolat, 415 p. (Világjárók 120.)
- Bendefy-Benda László: *Magyar utazók Afrikában.* 1–2. köt. Budapest, 1934. M. Etiópiai Exped. Országos Bizottsága. 1. köt. Felfedezők, 158 p. 2. köt. Utazók, 208 p. (Benne Benyovszky Móric, Teleki Sámuel, Torday Emil, Almásy László Ede, Bornemissza Pál, Hopp Ferenc és Jankó János utazásairól)
- Benyovszky Móric: *Életrajza, saját emlékiratai és útleírásai.* Ford. Jókai Mór. 1–4. köt. Budapest, 1888. Ráth. – Újabb kiadása: *Emlékiratai Ázsián át Madagaskárig.* Budapest, 1956. Magvető Kiadó, 1 t. 316 p.
- Cholnoky Jenő: *Afrika.* 1–2. köt. Budapest, (1930.) Lampel, 1. köt. 267 p. 1 térk. 2. köt. 486 p.
- Damaszkin Arzén: *A mászái fensíkon.* Budapest, 1906. Budapesti Hírlap ny. 284 p. 3 t.
- Erdélyi Lajos: *Teleki Samu Afrikában. Az Afrika-kutató eredeti fényképfelvételeivel.* Bukarest, 1977. Kriterion, 82 p. 23 t.
- A Föld felfedezői és meghódítói.* Írták Cholnoky Jenő, Germanus Gyula, Réz Andor (stb.) 2. köt.: Észak- és Dél-Afrika. Budapest, 1938. Révai, 373 p. 16 t.
- Futó József: *Afrika.* Budapest, 1963. Gondolat, 325 p.
- Galla-Kovács Ágnes: *Nem vadásztam Tanzániában.* Budapest, 1976. Kossuth Könyvkiadó, 172 p. 16 t.
- Gáspár Ferenc: *A föld körül.* Útleírás 6. kötetben. 2. köt. *Nyugat-India és Afrika. Colontól Nyugat-Indián át Afrika körül, Adenig.* Budapest, 1906. Singer és Wolfner, 548 p. 43 t.
- Halász Gyula: *Öt világrész vándorai. Magyar felfedezők Benyovszkytól napjainkig.* 2. kiad. Budapest, 1937. Grill, 243 p. 13 t. (Benne tanulmányok Benyovszky Móricról, Magyar Lászlóról, Teleki Sámuelről és Torday Emilről.)
- Havas A.: *Afrikai képek. Különös tekintettel Magyar Lászlóra.* Szabadka, 1895.
- Höhnel Lajos: *A Rudolf- és Stefánia-tavakhoz. Teleki Sámuel gróf felfedező útja Kelet-Afrika egyetlenlítői vidékein.* Leírta kísérője, Höhnel Lajos. 1–2. köt. Budapest, 1892. Ráth Mór.

- Ignác Rózsa: *Zebredob-híradó. (Kelet-afrikai útinapló.)* Budapest, 1968. Gondolat Kiadó, 330 p. 32 t. (Világjárók, 62)
- Jankó János: Faroszungo vizesés a Kongón. = *Budapesti Szemle*, 1887.
- Kalmár Gusztáv: *Ismeretlen népek, névtelen földek. A nagy felfedezők küzdelmei a fekete világrészekén.* Budapest, 1929. Szt. István Társulat, 363 p. 8 t.
- Kalmár György: *Arany Ghana.* Budapest, 1964. Kossuth Könyvkiadó, 330 p.
- Kalmár György: *A Níger partján.* Budapest, 1967. Gondolat Kiadó, 232 p.
- Kende István: *Jóreggelt, Afrika! Guineai útirajz.* Budapest, 1961. Gondolat Kiadó, 176 p. 88 t. (Világjárók, 24)
- Kittenberger Kálmán: *Vadász- és gyűjtőúton Kelet-Afrikában 1903–1926.* Budapest, 1928. Franklin, 388 p. 61 t.
- Kittenberger Kálmán: *A megváltozott Afrika.* Budapest, 1930. Franklin, 375 p. 79 t.
- Kittenberger Kálmán – Mészáros Kálmán: *Afrikai vadászemlékek.* Válogatás. Budapest, 1970. Gondolat Kiadó, 427 p. 18 t.
- Köves Tibor: *Feketék és fehérek Kongóban.* Budapest, 1962. Kossuth Könyvkiadó, 218 p. 12 t.
- Magyar László: *Délafrikai levelei és naplókivonatai.* Kiadta Hunfalvy János. Pest, 1857. Eggenberger, 92 p. 1 ték.
- Magyar László: Rövid tudósítás a Maluva vagy Moropuu és Lobál országokról. = *Magyar Akadémiai Értesítő*, 19. évf. 1859. 11. sz.
- Magyar László: *Délafrikai utazásai 1849–57. években.* Sajtó alá egyengette és jegyzéssel ell. Hunfalvy János. Pest, 1859. Eggenberge – Geibel, XVI, 464 p. 7 t. 1 ték.
- Magyar utazók, földrajzi felfedezők.* (Szerk. Havasné Bede Piroska, Somogyi Sándor.) Budapest, 1973. Tankönyvkiadó, 379 p. (Benne Teleki Sámuelről, Magyar Lászlóról, Torday Emilről, Almásy Lászlóról.)
- Messzi népek magyar kutatói. Az egyetemes néprajz magyar előfutárai és művelői.* Vál., az életrajzokat és a jegyzeteket írta Bodrogi Tibor, Boglár Lajos (etc.). Budapest, 1978. Gondolat Kiadó, 1. köt. 411 p. 8 t. 2. köt. 412 p. 12 t. (Benne életrajzok és részletek Magyar László és Torday Emil munkáiból.)
- Németh Imre: *Őserdők mélyén. Magyar László regényes életrajza.* Budapest, 1953. Ifjúsági Könyvkiadó, 305 p.
- Óze Katalin: *Csodálatos Etiópia.* Budapest, 1968. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 290 p.
- Sebes Tibor: *Afrika.* (Képes földrajz). Budapest, 1969. Móra, 159 p.
- Sugár András: *Angolai tükör.* Budapest, 1978. Kossuth Könyvkiadó, 141 p. 16 t. (Ország-világ)
- Szedzerjei Ákos – Szedzerjei Magda: *Barátságos arcot, elefánt!* Budapest, 1971. Natura, 147 p.
- Szilágyi Éva: *Asszonyorsok Afrikában.* Budapest, 1972. Táncsics Kiadó, 349 p. (Útikalandok, 113.)
- Szuhai István: *Szimba, a király.* Budapest, 1971. Magvető Kiadó, 219 p. 32 t.
- Thirring Gusztáv: *Magyar László élete és tudományos munkássága.* Kritikai adalék a magyar földrajzi kutatások történetéhez. Magyar László kiadatlan írásai. Budapest, 1937. Székely ny. VII, 166 p. 2 ték.

- Torday Emil: *Afrikai emlékek. (Egy Afrika-kutató naplójából.)* Budapest, 1924. Világ-irodalom Kiadó, 320 p. (A hat világrész, 13.)
- Vajda László: *Nagy magyar utazók. (19. század.)* Budapest, 1951. Művelt Nép, 219 p. 6 t. 4 térk. (Benne Magyar Lászlóról, Teleki Sámuelről.)
- Zsoldos Géza: *Madagaszkár, a boldog ember földje.* Budapest, 1941. Neuwald ny. 86 p.

IV. Néprajz, vallás, irodalom

- Bodrogi Tibor: *Afrika művészete.* Budapest, 1967. Corvina Kiadó, 319 p.
- Fodor István: *The Problems in the Classification of the African Languages. Methodological and Theoretical Conclusions Concerning the Classification System of Joseph H. Greenberg.* Budapest, 1967. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 153 p. (Studies on Developing Countries, 5)
- Jankó János: A Kongo név eredete. = *Földrajzi Közlemények*, 15 (1887), pp. 505–509.
- Keszthelyi Tibor: A négritűd és a nyugat-afrikai irodalom. = *Helikon*, 16 (1970), 1. sz. pp. 11–21.
- Keszthelyi Tibor: *Az afrikai irodalom kialakulása és fejlődése napjainkban.* Budapest, 1971. Akadémiai Kiadó, 303 p.
- Nagy Géza: Kelet-Afrika koiszán maradványnépei. In: *Artes Populares. A Folklore Tanszék Évkönyve 1970.* Budapest, 1970. ELTE, pp. 103–121.
- Páricsy Pál: *A New Bibliography of African Literature.* Budapest, 1969. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, XI, 104 p. (Studies on Developing Countries, 24)
- Páricsy Pál: A nyugat-afrikai színház története. = *Helikon*, 16 (1970), 1. sz. pp. 33–42.
- Páricsy Pál: Simon Kimbangu és a kongói próféta-egyházak. = *Világosság*, 12 (1971), 1. sz. pp. 58–62.
- Páricsy Pál (szerk.): *Studies on Modern Black African Literature.* Budapest, 1971. MTA Afro-ázsiai Kutató Központ, 121 p. (Studies on Developing Countries, 43)
- Sárkány Mihály: Az okiotok csereviszonyainak elemzése. = *Ethnographia*, 81 (1970), pp. 565–577.
- Szalai Sándor: *Az új Afrika tudományos élete.* Budapest, 1963. Akadémiai Könyvtár, 63 p.
- Torday Emil – Joyce, T. A.: *Notes ethnographiques sur les peuples communément appeles Bakuba, ainsi que sur les peuplades apporantées. Les Bushongo.* Bruxelles, 1910. Annales du Musée du Congo Belge.
- Torday, Emil: *African Races.* London, 1930. Williams and Norgate, IV, VII t. 385 p. 1 térk.
- Zamárdi Péter: A protestantizmus elterjedése Afrikában. = *Világosság*, 10 (1969), 11. sz. pp. 669–673.